

2017-03-31

Dnr: 511-8163-16

Natura 2000-områdets namn och områdeskod
Kärr norr om Sjödyn, SE0210283

Områdestyp och skyddsstatus

SAC (Särskilt bevarandeområde enligt EU:s art- och habitatdirektiv).

Regeringen godkände utpekande av området i juli 2000.

Tidigare bevarandeplan fastställdes av Länsstyrelsen i mars 2009.

Denna bevarandeplan fastställdes av Länsstyrelsen den 31 mars 2017.

Områdets storlek

10,2 ha

Ingående naturtyper enligt art- och habitatdirektivet

<u>Kod</u>	<u>Namn</u>	<u>Areal</u>
7140	Öppna mossar och kärr	1,00 ha
9010	* Taiga	0,74 ha
9080	* Lövsumpskog	4,68 ha

*) Bevarandet av naturtypen har hög prioritet inom EU.

Naturtypernas utbredning visas på karta, bilaga 1.

Ingående arter enligt art- och habitatdirektivets bilaga 2

1393 Käppkrokmossa (*Hapanocladus vernicosus*)

Ägarförhållanden

Privata.

Kommun

Uppsala.

Översiktlig beskrivning av området

Området är beläget mellan Storvreta och Jälla, cirka 1 mil nordost om Uppsala.

Syftet med skyddet av Kärr norr om Sjödyn är att uppnå och bevara ett gynnsamt bevarandetillstånd för lövsumpskog av fennoskandisk typ, öppna mossar och kärr, taiga samt för arten käppkrokmossa.

2017-03-31

Dnr: 511-8163-16

Bevarandesyfte

Bevarandesyftet med Natura 2000-området Kärr norr om Sjödyn är att bevara eller återställa gynnsamt tillstånd för de prioriterade bevarandevärden som anges nedan. Även prioriterade bevarandeåtgärder anges nedan.

Länsstyrelserna ska enligt 17 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. ta fram bevarandesyften för alla Natura 2000-områden. Bevarandesyftet används tillsammans med beskrivningarna av områdets livsmiljöer och arter vid tillståndsprövningar som rör området, enligt 7 kap 28a – 29§§ miljöbalken.

Bevarandesyftet ger även vägledning om hur myndigheterna behöver arbeta för att prioritera Natura 2000-områden i det fortsatta skyddsarbetet enligt 7 kap. 27 § miljöbalken och 16 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Prioriterade bevarandevärden:

- Naturtyperna taiga, öppna mossar och kärr, lövsumpskog.
- Arten käppkrokmossa.

Motivering:

- Våtmarker med kärr, mossar och sumpskogar.

Prioriterade bevarandeåtgärder:

- Förbud mot skogsbruk i området.
- Röjning av igenväxningsvegetation i öppna områden vid behov.
- Förbud mot dikning.

Beskrivning av naturtyper och arter

7140 - Öppna mossar och kärr (1,00 ha)

Det östra/södra området utgörs av en öppen svagt välvd mosse. Fältskiktet domineras av starr och tuvull, och bottenskiktet domineras av vitmossor. Frekvensen tranbär är hög. Särskilt i anslutning till kanterna är täckningen av björk hög, och ser ut att öka.

Det norra/västra området är ett intermediärt kärr. Träd- och buskskiktet utgörs av upp till 4 m höga björkar med en täckning på uppåt 25 %. Det finns inga spår av dikning. Björkuppslaget, som ser ut att öka, ger emellertid intryck av att marken har dränerats, eventuellt till följd av ökad evapotranspiration i den angränsande, planterade skogen. Fält- och bottenskikt utgörs av starr, grenrör, kråklöver, strandlysing, slätterblomma, kärrsilja och vitmossor.

Naturtypens hydrologi och hydrokemi får inte påverkas negativt, till exempel genom dikning, inom eller utanför Natura-området. Torvbrytning och andra företag som orsakar markskador får inte ske. Genom till exempel spridning eller utsläpp av

2017-03-31

Dnr: 511-8163-16

gödningsämnen, försurande ämnen, närsalter, miljögifter och grumlande ämnen skadas naturtypen, liksom av skogsbruk samt exploatering i eller utanför området. Igenväxning är också ett hot.

9010 - * Taiga (0,74 ha)

Ett område med taiga finns i västra delen av Natura 2000-området. Området hyser värden som barrsumpskog.

Naturtypen behöver skydd från skogsbruk och exploatering, medan t.ex. bränder och stormfällningar är naturliga delar av skogens livscykel. Brist på dynamiska krafter kan leda till brist på habitat vilket kan drabba ingående arter negativt. Naturtypen är även känslig för hydrologisk påverkan inom och utanför området. Ett visst lövinslag i trädskiktet är viktigt för många organismer, varpå det i lövrika bestånd kan bli aktuellt att hålla efter den konkurrensstarka granen. Likaså kan systempåverkande arter, till exempel klövvilt och bäver, påverka förekomsten av löv, speciellt asp, negativt. Spridning eller utsläpp av gödningsämnen, försurande ämnen, närsalter och miljögifter skadar naturtypen.

9080 - * Lövsumpskog (4,68 ha)

Lövsumpskog av fennoskandisk typ med dominans av björk och inslag av gran. Fältskiktet utgörs av starr, grenrör, kråklöver, strandlysing, slätterblomma och kärnsilja. I bottenskiktet dominerar spärrvitmossa men på socklarna förekommer de vanliga skogsmossorna.

Naturtypen är mycket känslig för störningar i hydrologin varför dikningar (även skyddsdikning) i och kring området skulle kunna skada värdena. Produktionsinriktade avverkningar i området har direkt skadlig effekt. Däremot kan en naturvårdsgallring och borttagande av gran vara positivt eftersom granen ibland konkurrerar ut lövträden på sikt. Tunga maskiner får ej framföras eftersom det ger körsador och störningar i hydrologin. Lövsumpskogar är även känsliga för avverkningar i angränsande marker eftersom luftfuktighet påverkas negativt av detta.

1393 - Käppkrokmossa (*Hamatocaulis vernicosus*)

Käppkrokmossa är sedan tidigare utpekad som förekommande i området. Men uppgifter saknas om moderna förekomster.

Käppkrokmossa växer i mineralrika kärr, gärna i anslutning till källor. Miljöerna är i regel mineralrika, men inte nödvändigtvis kalkrika. I östra Svealand hittar man den ofta i blöta rikkärr utan källpåverkan, vilka ofta har ett glest trädskikt. Sporkapslar är sällsynt förekommande. Käppkrokmossa har hittats i ett rikkärr i kraftledningsgatan i västra delen av området.

Åtgärder som påverkar hydrologin är ett hot mot arten, liksom igenväxning av de öppna kärrmiljöerna.

2017-03-31

Dnr: 511-8163-16

Bevarandemål

7140 - Öppna mossar och kärr

Arealen ska vara minst 1 ha. Våtmarkerna ska vara öppna eller mycket glest trädbevuxna. De hydrologiska förhållandena ska vara opåverkade av dikningsingrepp. Ingen påtaglig minskning av populationerna hos de för naturtypen typiska arterna bör ske. I kärren växer olika arter av mossa, typiska arter är till exempel olika vitmossarter.

9010 - * Taiga

Arealen taiga ska vara minst 0,7 hektar. Småskaliga naturliga processer, som till exempel trädens föryngring, åldrande och avdöende samt omkullfallna träd och luckbildning ska påverka dynamik och struktur. Krontäckningen ska variera mellan tätare och glesare beskogad mark. Det ska finnas gamla träd och föryngring av nya träd som efterträdare av gran, tall, ek, lind m.fl. Det ska finnas allmänt-rikligt med gamla träd, död ved i olika former inklusive levande träd med döda träddeklar. Flera typiska arter för naturtypen ska vara allmänt förekommande i området.

9080 - * Lövsumpskog

Arealen lövsumpskog ska vara minst 5 ha. Skogen ska vara flerskiktad och rik på stående och liggande död ved samt gamla och grova träd. Träd- och buskskiktet ska domineras av trivallöv och/eller ask, andelen gran ska vara mycket liten. Grova och vidkroniga lövträd är solbelysta och är inte trängda av andra träd. Hydrologin ska vara ostörd. Typiska arter ska förekomma i området, exempelvis mindre hackspett, entita, järpe, kärrbräken, terpentimossa och trubbfjädermossa.

1393 - Käppkrokmossa (*Hamatocaulis vernicosus*)

Käppkrokmossans förekomst i området ska vara utredd. Om det konstateras att arten inte finns i området bör det övervägas om den ska strykas från bevarandeplanen. Om den påträffas i området ska dess habitat inte påverkas av dikning, gödsling eller annan åtgärd som påverkar hydrologi och/eller vattenkemi. Artens habitat ska inte växa igen med vass eller vedartad igenväxningsvegetation.

Bevarandetillstånd idag

Området saknar idag tillräcklig reglering för att säkerställa de nödvändiga bevarandeåtgärderna. I det avseendet kan bevarandetillståndet inte betraktas som gynnsamt. Det råder också kunskapsbrist kring förekomsten av käppkrokmossa i området.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Bevarandeplan
KÄRR NORR OM SJÖDYN

5(5)

2017-03-31

Dnr: 511-8163-16

Hotbild – vad kan påverka Natura 2000-området negativt?

- Skogsbruk.
- Markavvattning.
- Brist på död ved.

Bevarandeåtgärder

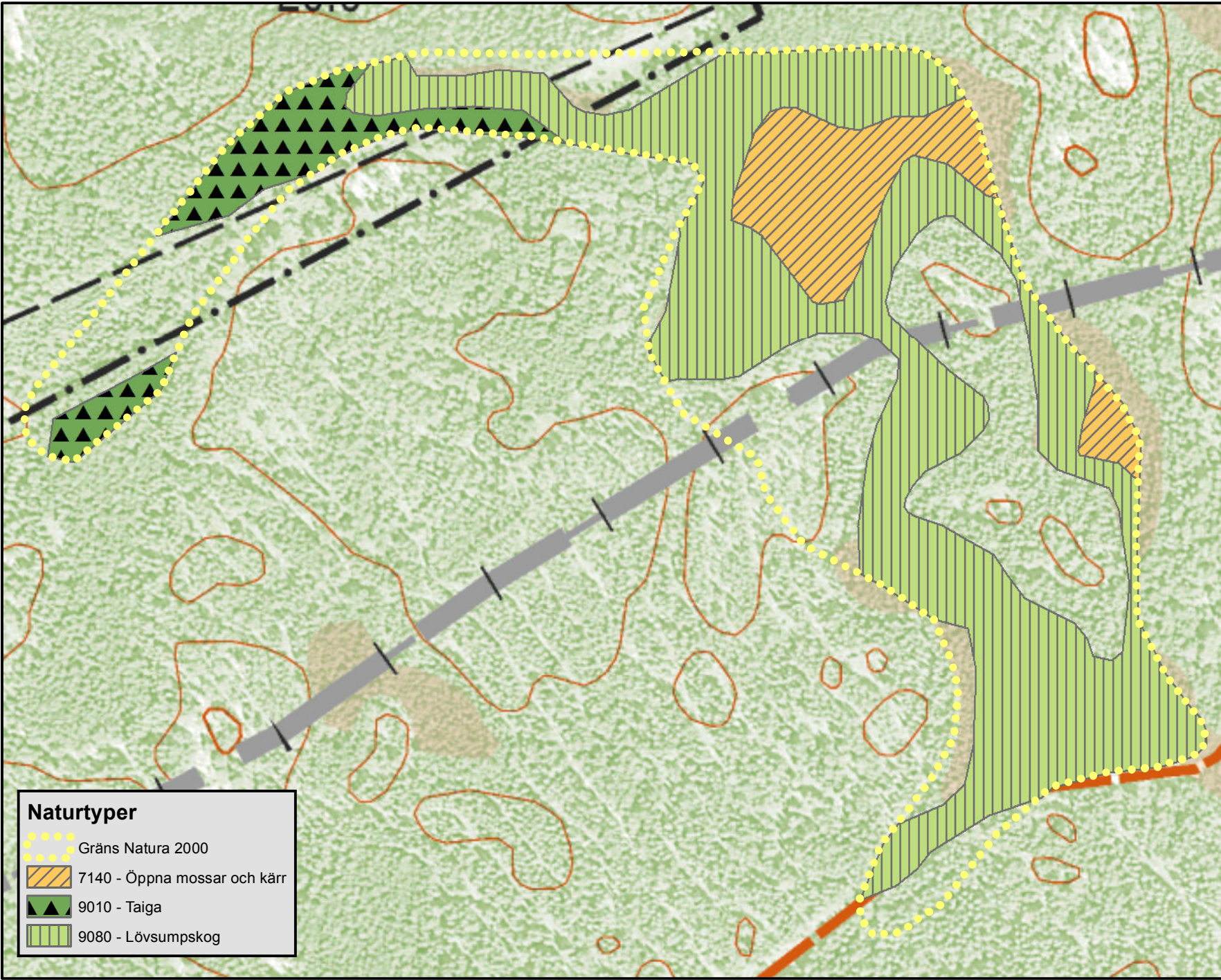
Se prioriterade bevarandeåtgärder.

Bilaga

1. Naturtyper enligt Natura 2000.

Bilaga 1. Naturtyper enligt Natura 2000.
Tillhör Länsstyrelsens i Uppsala län,
Bevarandeplan 2017-03-31,
dnr 511-8163-16.
Natura 2000-området
Kärr norr om Sjödynn,
SE0210283,
Kommun: Uppsala.

- Naturtyper**
- Gräns Natura 2000
  - 7140 - Öppna mossar och kärr
  - 9010 - Taiga
  - 9080 - Lövsumpskog

0 40 80 120 160 Meter

1:3 000

© Lantmäteriet/Länsstyrelsen